

TALEPUNKTER TIL
FOLKETINGETS ERHVERVSUDVALG

29. november 2011

Samråd i Folketingets Udvalg for Erhverv, Vækst og Eksport den 29. november 2011 vedrørende rådsmøde (konkurrenceevne) den 5. december 2011 og (søtransport og telekommunikation) den 12.-13. december 2011.

[Indledning]

- I morgen vil jeg forelægge dagsordenen for rådsmødet for konkurrenceevne den 5. december samt dagsordenen for rådsmødet for søtransport og telekommunikation den 12. og 13. december for Europaudvalget. Jeg vil i alt forelægge 8 sager til forhandlingsoplæg:
 - den internationale aftale om et fælles europæisk patentdomstolssystem
 - forslaget om sammenkobling af handels- og selskabsregistre
 - forslaget om forældreløse værker
 - forslaget om informationssystemet for det indre marked eller "IMI"
 - forslaget om revision af det europæiske standardiseringssystem
 - forslaget om toldmyndigheders håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder
 - den såkaldte roaming-III forordning, og
 - STCW-konventionen, der handler om søfarendes uddannelse og arbejdsvilkår.

- Derudover er der 7 øvrige sager på dagsordenen vedrørende konkurrenceevne. Det drejer sig om:
 - forordningen om enhedspatentbeskyttelse og dertil hørende
 - forordning om oversættelsesordning,
 - rådskonklusioner om industripolitik,
 - Kommissionens kommende SMV og konkurrenceevneprogram samt
 - rådskonklusioner om konsekvensvurderinger i Rådet,
 - rådskonklusioner om Single Market Forum,
 - rådskonklusioner om toldsamarbejde med østnabolande.

- Vedrørende rådsmødet for søtransport og telekommunikation, drejer det sig om følgende udvalgte sager:
 - EMSA-forordningen
 - radiofrekvenspolitikprogrammet
 - ENISA-forordningen.
 - forordning om dobbeltskrogede tankskibe
 - rådskonklusioner om ”Det åbne internet og netneutraliteten i Europa”
 - årsrapport om Europas Digitale Dagsorden

- Jeg vil kort orientere jer om de 8 sager, som jeg i morgen vil forelægge til forhandlingsoplæg i Europaudvalget.

[KONKURRENCEEVNE]

[International aftale om et fælles europæisk patentdomstolssystem]

- Den første sag, som jeg vil starte med at nævne, er forslaget om en international aftale om et fælles europæisk patentdomstolssystem.
- Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet med henblik på politisk drøftelse.
- I den forbindelse forventes en afklaring af nogle af de sidste udeståender i sagen, som for eksempel placering af den centrale division for det fælleseuropæiske domstolssystem.
- Det polske formandskab håber, at drøftelserne kan føre til, at der kan opnås politisk enighed på rådsmødet den 5. december med henblik på endelig enighed på et muligt ministermøde for de 25 lande den 22. december 2011 i Warszawa.
- Aftalen om et fælles europæisk patentdomstolssystem er en fortsættelse af Rådets drøftelser om en europæisk patentreform. Den europæiske patentreform består af to dele.
- I juni i år blev Rådet enige om forordningsforslaget vedrørende enhedspatentbeskyttelse og en tilhørende oversættelsesordning, som er det ene hovedelement.

- Denne del er Rådet ved at blive enige med Europa-Parlamentet om. Sagen forventes på nuværende tidspunkt vedtaget på plenarforsamling i Europa-Parlamentet i februar 2012. Denne del af den fælles europæiske patentreform er også på dagsordenen for rådsmødet til orientering.
- Spørgsmålet om et fælles europæisk patentdomstolssystem, er det andet element, der endnu ikke er enighed om, hvis en samlet europæisk patentreform skal betragtes som vedtaget.
- Det er en reform, som har to overordnede målsætninger: For det første at give små og mellemstore virksomheder nemmere adgang til at anvende patentsystemet. For det andet at styrke de europæiske virksomheders globale konkurrenceevne i forhold til virksomheder i fx Kina, USA, Japan og Korea.
- I disse lande har de simplere, billigere og mere effektive patentsystemer end i EU.
- Det er også en sag, som indebærer, at det fremover vil være det fælles europæiske patentdomstolssystem, der afgør tvister vedrørende de europæiske patenter og de europæiske enhedspatenter.
- Dermed overføres der kompetence fra det danske domstolsystem til det fælles europæiske patentdomstolssystem, hvilket udløser proceduren i Grundlovens paragraf 20, idet

en endelig § 20 vurdering - som det er fast kutyme - først foretages af Justitsministeriet forud for selve ratifikationen.

- I den forbindelse vil jeg gerne påpege, at der ikke er tale om etablering af en ny EU-domstol.
- Det fælles europæiske patentdomstolssystem vil være en domstol, som er fælles for medlemslandene, og som alene vil kunne behandle sager om de europæiske patenter udstedt af den europæiske patentorganisation, EPO.
- Som aftalen ser ud nu lægges der op til, at det fælles europæiske patentdomstolssystem kommer til at bestå af en førsteinstans og en appelinstans.
- Førsteinstans-behandling kommer til at foregå ved både en central division og ved en række lokale og regionale afdelinger i de deltagende medlemsstater.
- Det er vigtigt at understrege, at selvom sager på den måde vil blive afgjort på geografisk forskellige steder, er der stadig tale om det samme domstolssystem med ens procedure-regler.
- Derimod vil der kun blive oprettet én appelinstans.

- En anden mulighed, som forslaget åbner op for, handler om, at flere lande kan gå sammen om at oprette regionale afdelinger af det fælles europæiske domstolssystem.
- I den forbindelse vil jeg gerne pointere, at placeringen af den centrale division ikke er altafgørende. Det vigtigste er, at dommerne vil være internationale eksperter uanset, hvor de forskellige instanser placeres.
- Regeringen lægger derudover vægt på en omkostningsbevidst tilgang til et fælles europæisk patentdomstolssystems budget, og støtter forslaget, der lægger op til, at budgettet på sigt skal balancere og hovedsageligt finansieres via retsafgifter, såkaldte domstolsgebyrer.
- Det betyder også, at regeringen støtter, at systemet skal være fuldt ud brugerfinansieret, når overgangsperioden på de forventede 5-7 år er overstået.
- I forhandlingerne har regeringen først og fremmest lagt vægt på, at det fælles europæiske patentdomstolssystem indebærer en høj grad af retssikkerhed uanset placering, og at afgørelserne vil være af høj kvalitet.
- Det betyder også, at regeringen lægger vægt på, at der for eksempel ikke kan være flertal af dommere med samme nationalitet i et dommerpanel, og at der er tale om eksperter.

- Alt i alt er det derfor regeringens holdning, at en aftale om et fælles europæisk patentdomstolssystem vil være et længe ventet bidrag til nemmere og billigere patentbeskyttelse i EU.
- Med aftalen forhindres det, at virksomhederne skal forsvare deres patentrettigheder i parallelle sager rundt omkring i Europa.
- Fremadrettet vil det være nok at føre sagen ét sted – ved det fælles europæiske patentdomstolssystem – for at afgørelsen er gældende i alle de deltagende lande.
- Dette betyder, at især de små- og mellemstore virksomheder vil have lettere ved at håndhæve deres patenter i Europa, fordi omkostningerne blive mere overskuelige.
- Dermed bliver det nemmere for virksomhederne at beskytte deres opfindelser, og dermed nemmere for virksomhederne at udnytte deres innovative og kreative ideer kommercielt.
- Det er således en aftale, som vil styrke innovation og væksten i EU.

[Sammenkobling af centrale registre og handels- og selskabsregistre]

- Den næste sag, som jeg vil nævne vedrører sammenkoblingen af de europæiske selskabsregistre i ét samlet elektronisk netværk.
- Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet med henblik på at opnå generel indstilling.
- Formålet er at give alle adgang til selskabs- og regnskabsoplysninger på tværs af EU og sikre digital udveksling af oplysningerne.
- Forslaget betyder, at selskaber og borgere i EU får lettere adgang til forretningsrelevante oplysninger.
- Det skaber bedre vilkår og bidrager til at øge tilliden til EU's indre marked ved at skabe et mere gennemsigtigt marked for selskaber, forbrugere, kreditorer og andre forretningspartnere.
- De konkrete omkostninger afhænger af den endelige løsning for platformen, som ikke kendes, før de it-tekniske løsninger er endeligt definerede og udviklet.

- Samtidig overvejes det, at platformen fremadrettet skal være selvfinansierende via brugerbetaling i form af betaling for indhentning af dokumenter eller oplysninger.

[Forslag til direktiv om visse tilladte anvendelser af forældreløse værker]

- Den næste sag, jeg vil nævne, er forslaget til et direktiv om visse tilladte anvendelser af forældreløse værker.
- Sagen er ikke dagsordenen for rådsmødet, men forventes på et kommende rådsmøde til vedtagelse.
- Formålet med forslaget er at fremme digitalisering af den europæiske kulturarv, og for eksempel give kulturinstitutioner, som Det Kongelige Bibliotek og Danmarks Radio, mulighed for at digitalisere forældreløse værker og gøre dem tilgængelige online i hele EU.
- Forudsætningen, for at et værk kan få status som forældreløst, er, at institutionerne gennemfører en såkaldt ”omhyggelig søgning”.
- Søgningen skal foretages i det land, hvor værket først blev udgivet. Hvis man ikke kan finde frem til en rettighedshaver under søgningen, vil værket få status som forældreløst i hele EU.

- Når institutionerne har konstateret, at et værk er forældre-løst, skal der ikke betales vederlag for den efterfølgende brug – medmindre rettighedshaveren efterfølgende dukker op.
- I forbindelse med forhandlingerne har en række medlems-lande lagt vægt på, at forslaget ikke må stå i vejen for nati-onale løsningsmodeller for brug af ophavsretligt beskyttet materiale.
- I Danmark har vi en aftalelicensordning, som på en enkelt måde gør det muligt at håndtere ophavsrettigheder ved di-gitalisering af store mængder materiale.
- I Danmark administreres aftalelicensordningen bl.a. af KODA, Gramex og Copydan, som kan licensere brugen af værker, herunder forældreløse værker. Når for eksempel Danmarks Radio ønsker at bruge musikværker, betaler de for dette til KODA og Gramex. En aftale med forvaltnings-selskabet dækker brugen af alle værker, både med og uden forældre.
- Forvaltningsselskabet fordeler indtægterne mellem rettig-hedshaverne og afsætter et beløb til rettighedshavere, der måtte dukke op på et senere tidspunkt.

- Hovedreglen for de vederlag, der lægges til side, er, at beløbet gemmes i en periode på tre år, hvorefter det fordeles til formål, der fremmer udviklingen af ny dansk kultur, for eksempel til unge kunstnere.
- Mange EU-lande har ikke sådanne kollektive aftalelicensordninger og ser derfor gerne et direktiv, der giver mulighed for at bruge ellers ikke tilgængelige forældreløse værker i EU.
- Regeringen lægger afgørende vægt på, at en fælleseuropæisk løsning skal tillade nationale løsninger for brug af opavsretligt beskyttet materiale, som for eksempel den danske aftalelicensmodel.

[Forordning om europæisk standardisering]

- Den næste sag, som jeg vil nævne, er revisionen af det europæiske standardiseringssystem.
- Sagen er ikke dagsordenen for rådsmødet, men forventes på et kommende rådsmøde til vedtagelse.
- Formålet med forslaget er at modernisere EU's standardiseringssystem så det bliver nemmere og mere effektivt at udvikle europæiske standarder i EU.

- Forslaget vil bidrage til at styrke virksomheders konkurrenceevne samt en øget gennemsigtighed og tilgængelighed i standardiseringsprocessen i EU.
- Forslaget indeholder overordnet tre hovedelementer.
- For det første mulighed for at udvikle europæiske standarder for tjenesteydelser, for det andet sikring af inddragelse af interessenter i standardiseringsarbejdet og for det tredje mulighed for, at privat udviklede standarder på informations- og kommunikationsteknologi-området kan blive harmoniserede europæiske standarder.
- Regeringen støtter udarbejdelsen af frivillige standarder for tjenesteydelser, da det giver virksomhederne mulighed for at blive enige om for eksempel turistydelse, så danske turistguider nemmere vil kunne operere i andre europæiske lande.
- Samtidig vil det for eksempel også give et mindre rengøringsfirma bedre mulighed for at byde på offentlige opgaver i andre lande fordi den offentlige myndighed i det pågældende land benytter en standard, som er en frivillig standard i hele EU.
- Forventningen er, at det vil forbedre muligheden for handel med tjenesteydelser på tværs af grænserne i EU og dermed øge væksten.

- Regeringen støtter endvidere, at standardisering i EU fortsat baseres på det såkaldte nationale delegationsprincip.
- Princippet sikrer, at nationale interessenter, som for eksempel Forbrugerrådet, er repræsenteret i arbejdet via de nationale standardiseringsorganer, som i Danmark er Dansk Standard.
- På den måde kan standardiseringsarbejdet i EU i højere grad være med til at skabe en fælles forståelse for brugen og nødvendighed af standarder.
- Regeringen støtter også muligheden for, at privat udviklede standarder for informations- og kommunikationsteknologi kan anvendes som europæiske standarder, så længe procedureerne og betingelserne for denne anerkendelse fremgår klart af forordningen.
- Fordelen vil være, at man i højere grad vil kunne inkludere ny informations- og kommunikationsteknologi i forbindelse med offentlige indkøb.
- Et eksempel på dette er standarder for trådløse netværk, WI-FI, som er en privat udviklet standard. Med det nye EU-standardiseringssystem vil offentlige myndigheder kunne inkludere WI-FI i sine udbud.

[Forslag til forordning om administrativt samarbejde i informationssystemet for det indre marked]

- Den næste sag, som jeg vil nævne er informationssystemet for det indre marked, også kaldet IMI.
- Sagen er ikke dagsordenen for rådsmødet, men forventes på et kommende rådsmøde til vedtagelse.
- IMI er et IT-system, som gør det nemmere for europæiske myndigheder at samarbejde administrativt. IMI kan for eksempel benyttes, når en udenlandsk arkitekt eller elektriker ansøger om at blive godkendt til at kunne arbejde i Danmark.
- I det tilfælde, at den danske myndighed er i tvivl om noget vedrørende den udenlandske ansøger, kan der på dansk stilles spørgsmål til myndigheden i ansøgerens hjemland.
- Regeringen støtter generelt initiativer, der kan forbedre myndighedernes administrative samarbejde i EU.
- Dermed kan vi for eksempel sikre, at der ikke er erhvervsdrivende, der arbejder uden de rette kvalifikationer i de forskellige lande.

- Regeringen støtter derfor forslaget, der lægger op til, at IMI udvides til også at omfatte andre områder for administrativt samarbejde for eksempel i forbindelse med udstationering af arbejdstagere eller lignende.
- IMI finansieres i dag af Kommissionen og det vil en kommende udvidelse også gøre.
- Et styrket administrativt samarbejde i EU vil desuden lette sagsbehandlingen og reducere virksomheders og borgeres administrative byrder, når de bevæger sig rundt i EU.

[Forordning om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder]

- Den næste sag, jeg vil nævne, er forslaget om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.
- Sagen er ikke dagsordenen for rådsmødet, men forventes på et kommende rådsmøde til vedtagelse.
- Forslaget skal erstatte den eksisterende forordning om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.
- Den eksisterende forordning giver hjemmel til, at toldmyndigheder i EU tilbageholder varer ved grænsen, hvis der er

mistanke om, at de importerede varer krænker rettighedshaverens intellektuelle ejendomsrettigheder.

- Det vil for eksempel sige piratkopierede varer.
- Forslaget udvider generelt den eksisterende forordnings anvendelse på to områder.
- For det første bemyndiger den toldmyndigheder til at kunne tilbageholde flere typer varer end i dag, som for eksempel computerchips og ulovligt parallelimporterede varer.
- Et eksempel på ulovlig parallelimport fra tredjelande kunne være Levis cowboybukser, der er produceret lovligt, men importeres parallelt uden tilladelse til EU. Ulovlig parallelimport er skadelig for rettighedshaveren, idet vedkommende mister kontrollen med distributionen af sine varer indenfor i dette tilfælde EU.
- For den andet bemyndiger den toldmyndigheder til at destruere mindre forsendelser uden at inddrage rettighedshaver, så det kun er køberen, der skal have mulighed for at gøre indsigelse mod destruktion af varen.
- For større forsendelser vil det stadig være sådan, som det er i dag – det vil sige, at både rettighedshaveren og køberen skal orienteres og gives mulighed for at gøre indsigelse mod destruktion af varen.

- For regeringen er det vigtigt, at rammerne for håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i det indre marked forbedres og yderligere udbygges, og at retssikkerheden for rettighedshavere og varemottagere er i orden.
- Det er fordi, at handel med piratkopierede og varemærkeforfalskede varer kan betyde tabt indtjening for virksomheder og tab af arbejdspladser, og desuden udgøre en sikkerheds- og sundhedsrisiko for forbrugerne.

[SØTRANSPORT OG TELEKOMMUNIKATION]

[STCW-konventionen - søfarendes uddannelse og arbejdsvilkår.]

- Den næste sag handler om søfarendes uddannelse og arbejdsvilkår, STCW-konventionen.
- Sagen er på dagsordenen for rådsmødet til generel indstilling.
- Forslaget gennemfører de ændringer til konventionen, der blev vedtaget i FN's Søfartsorganisation, IMO, i 2010, og som Danmark stemte for.
- STCW-konventionen vedrører kvalifikationskrav til søfarende, og regeringen har særligt arbejdet for at sikre sammenhæng med eksisterende EU-ret på arbejds- og hviletidsområdet.

- De nye hviletidsbestemmelser i SCTW-konventionen er skærpet, og disse skærpselser indføres nu også i EU-retten.

[Roaming-forordningen]

- Den sidste sag, som jeg vil orientere om i dag, er roaming III-forordningen.
- Sagen er på dagsordenen for rådsmødet til fremskridtsrapport.
- Roaming er når man via en anden teleudbyders net bruger sin mobiltelefon eller bærbare computer i udlandet, og har været reguleret på EU-niveau siden 2007.
- Formålet med forslaget er især at sikre lavere priser for brug af mobiltelefoni og mobilt internet i andre EU-lande.
- I dag er der prislofter for mobiludbyderes takster for taletjenester i mellem hinanden, altså på engrosniveau. Og på takster, som gælder direkte for forbrugerne, altså på detailniveau.
- Der eksisterer også regler, der øger prisgennemsigtigheden for forbrugerne. Derfor modtager vi alle sammen sms med prisinformation, når vi tager på ferie i for eksempel Frankrig eller Sverige.

- Med dette forslag sker der for det første en yderligere sænkning af priserne, ligesom der indføres lofter på detailniveau for mobilt internet. Det vil sige de priser, forbrugeren betaler for at gå på nettet på ferien i udlandet.
- For det andet ønsker Kommissionen at løse de grundlæggende konkurrencemæssige problemer på området. Kommissionens forslag indeholder derfor også to strukturelle forslag.
- Med forslaget får små mobilselskaber uden egne net bedre adgang til at købe roaming af de større selskaber og dermed bedre muligheder for at konkurrere med de store selskaber.
- Forbrugerne får også bedre vilkår, da deres valgmuligheder af teleudbydere, øges. Eksempelvis vil en dansk forbruger kunne vælge TDC til mobiltjenester i Danmark og Telenor til mobiltjenester i andre EU lande.
- Regeringen støtter, at der arbejdes for lavere priser for forbrugere og virksomheder samt regulering af detailpriserne på dataroaming, og at der på længere sigt skal findes en markedsbaseret løsning.
- Regeringen arbejder for, at den løsning, som bliver valgt, er uden væsentlige administrative byrder og omkostninger for mobiloperatørerne, og at den også bliver let at bruge for forbrugere og virksomheder.